

Nordland fylkeskommune (Nfk) takker for anledningen til å gi innspill til *NOU 2018:16 Det viktigste først*.

Departementet ber i høringsbrevet om at høringsinstansene særlig kommenterer følgende spørsmål:

- Om prioriteringskriterier i helse og omsorgssektoren slik utvalget legger det frem, er et egnet virkemiddel for å sikre likeverdige kommunale helse- og omsorgstjenester.
- Om de foreslåtte kriteriene og prinsippene for prioritering er egnet for den kommunale helse- og omsorgstjenesten og for offentlig finansierte tannhelsetjenester på hhv. faglig, administrativt og politisk nivå.
- Om virkemidlene som foreslås i innstillingen er egnet til å støtte opp om prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Nfk er enig i utvalgets forslag om å ta i bruk de samme prioriteringskriteriene som i spesialisthelsetjenesten og at nytte- og alvorlighetskriteriet utvides med et punkt som fanger opp fysisk, psykisk og sosial mestring, og at prinsippene for prioritering rutinemessig bør inngå som grunnlag for beslutninger på administrativt og politisk nivå i kommunen og fylkeskommunen.

Nfk stiller seg bak utvalgets anbefaling om at kriteriene må tydeliggjøres i regelverk som regulerer helse- og omsorgspersonellets rettigheter og plikter og at det foretas en gjennomgang av eksisterende regelverk for å sikre at det støtter opp om en prioritering i samsvar med prioriteringsprinsippene. Videre er Nfk enig i at prioriteringer krever god beslutningsstøtte, og at prioriteringsprinsippene også bør legges til grunn når nasjonale faglige retningslinjer og veiledere utarbeides og revideres.

Nfk støtter også utvalgets forslag om en helhetlig gjennomgang av finansieringen og regelverket for stønadsordningen til dekning av tannhelsetjenester og om en gjennomgang av gruppene som i dag har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven.

Nfk ser at folkehelsearbeid i liten grad er nevnt i utredningen og da mest indirekte som del av ansvaret for forebyggende helsearbeid gjennom helse- og omsorgstjenesteloven. Det vil ikke være bærekraftig å fokusere kun på kurative tjenester i prioriteringer av kommunalt helsearbeid. Utfordringer i utviklingen i helse og sykdom i befolkningen er lite omtalt. Utfordringene krever et mye større fokus på samfunnsutvikling, helsekonsekvenser og helsefremmende arbeid. Helsefremmende arbeid krever en solid politisk forankring, en systematisk og målrettet langsiktig innsats hvor alle samfunnssektorer involveres. Folkehelsearbeidet skal stimulere til økt funksjons- og mestringsevne, likeverd og deltakelse. Det skal bidra til utjevning av sosiale

helseforskjeller og til at kommunene er i stand til å møte de utfordringer de står ovenfor.